

NBA NIEUWS

Visiedocument NBA-bestuur: meer focus op maatschappij, kwaliteit en innovatie

Het NBA-bestuur heeft op 20 oktober 2017 het visiedocument 'Een Beroep met Toekomst' gepubliceerd. De visie gaat uit van meer focus op maatschappelijke relevantie, kwaliteit en innovatie binnen het accountantsberoep.

Het beroep en de beroepsorganisatie staan bloot aan snelle en soms ook disruptieve ontwikkelingen. Die tasten de essentie van het beroep echter niet aan, aldus het visiedocument. Het 'toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie ten behoeve van besluitvorming in het economische verkeer' is - en blijft - de spil voor alle accountants.

Pluriform beroep

Het NBA-bestuur kiest in de visie expliciet voor een pluriform accountantsberoep. De inbreng van accountants met verschillende posities en perspectieven, die tegelijkertijd

opereren vanuit een gemeenschappelijk vakinhoudelijk en ethisch kader, draagt bij aan het oplossen van complexe maatschappelijke of financiële vraagstukken. Het bestuur geeft daarnaast aan dat het beroep primair een publiek belang dient. De vele ontwikkelingen waarmee het vak te maken krijgt, doen een groot beroep op het vermogen van de sector om te leren en te vernieuwen. Dat vraagt om een ambitieuze agenda. De NBA zal, meer dan voorheen, haar bestaansrecht moeten bewijzen door een leidende rol te nemen in de ontwikkeling en vernieuwing van de sector. In de visie is gekozen voor vijf thema's die tevens de NBA-agenda zullen bepalen:

- een intrinsieke motivatie bij de leden om het publiek belang te dienen;
- een onomstreden kwaliteit van het beroep;
- het aanjagen van innovatie en ontwikkeling;

- een lerende attitude als drijfveer voor beroepsontwikkeling;
- de accountantstitel als sterk merk.

Verbinden

De NBA richt zich op het realiseren van samenwerking, allianties en co-creatie en op het verbinden van partijen, binnen en buiten het beroep. Uitgangspunt daarbij is dat het gemeenschappelijk belang van het beroep belangrijker is dan het individuele belang van het kantoor of de individuele beroepsopvoering. De beroepsorganisatie zal ook meer ruimte bieden om de pluriformiteit vorm te geven. De gemeenschappelijke basis blijft; tegelijkertijd zullen leden en ledengroepen meer ruimte krijgen om zich te ontwikkelen op hun specifieke terrein.

Tot eind november kon op de voorgelegde visie worden gereageerd, waarbij expliciet de vraag is gesteld op welke wijze de NBA aan de genoemde thema's en ambities het beste invulling kan geven.

De reacties op de bestuursvisie en de vervolgstappen die het bestuur zal nemen worden besproken op de algemene ledenvergadering van 19 december aanstaande.

Vanaf januari 2018 start de derde fase van het visieproject, gericht op verankering van de visie in strategie en beleid. In deze laatste fase werkt het bestuur samen met ledenvertegenwoordigingen een nieuw meerjarenplan en -begroting uit, die ter goedkeuring worden voorgelegd aan de algemene ledenvergadering van juni 2018.

Het visiedocument is beschikbaar via de themapagina 'Beroep met toekomst' op Accountant.nl.

NBA NIEUWS

Oorzakenanalyse: tien voorwaarden voor controlekwaliteit

Een divers samengesteld en stabiel auditteam, met voldoende onderlinge dynamiek, is een belangrijke driver voor kwaliteit van accountantscontroles. Ook een passende portefeuille-omvang en -samenstelling is van belang, net als grote betrokkenheid van partners en senior teamleden. Dat blijkt uit een gezamenlijke oorzakenanalyse van de vier grootste accountantskantoren, die medio november is gepresenteerd.

De 'sectoranalyse van drivers van controlekwaliteit' identificeert tien belangrijke voorwaarden (drivers) voor de kwaliteit van controles. Vooral een stabiel auditteam wordt als belangrijke driver onderkend. Eventuele wijzigingen binnen het team moeten adequaat worden opgevangen. Ook moet het team zo flexibel zijn dat het kan 'acteren op onvoorziene omstandigheden' en is technische kennis van controlemethodologie, regels, standaarden en de gecontroleerde onderneming van belang.

Robuuste dialoog

De oorzakenanalyse, opgesteld op verzoek van de NBA Stuurgroep Publiek Belang, geeft verder aan dat de leden van het controleteam een professioneel-kritische houding moeten hebben. Er moet ruimte zijn voor een 'robuste dialoog' op cruciale momenten. Ook moet het team kritisch staan tegenover door specialisten uitgevoerde werkzaamheden. Betrokken partners en senior teamleden moeten tijdens de uitvoering van de controleuitvoering actief cliëntspecifieke kennis delen, tijdig controlewerk reviewen en hun team intensief coachen en begeleiden. Daarnaast is van belang dat de gecontroleerde organisatie beschikt over een 'volwassen interne beheersing'.

Update veranderagenda

De gezamenlijke oorzakenanalyse van de big four-kantoren is reden voor een update van de eerder dit jaar gepubliceerde 'veranderagenda audit' van de sector, die in juni werd gepresenteerd als verdieping van het verbeterplan 'In het publiek belang' uit september 2014.

De Stuurgroep Publiek Belang publiceert de update van de veranderagenda nu samen met de oorzakenanalyse. De geactualiseerde veranderagenda audit kent meer samenhang door het duidelijker benoemen van sector-dilemma's en een meer integrale benadering van de verschillende initiatieven, aldus de NBA. Op basis van de geïdentificeerde 'drivers voor controlekwaliteit' is een aantal projecten toegevoegd aan de veranderagenda, waaronder een stimuleringsprogramma vaktechniek.

Eerder pleitte de Monitoring Commissie Accountancy (MCA) eind 2016 al voor een uitbreiding van een oorzakenanalyse naar kantoonniveau. Oorzakenanalyses op dossierniveau bestaan al langer. Nieuw is dat de vier grote accountantskantoren nu hun analyses met elkaar delen, een gemeenschappelijke methode van oorzakenanalyse hanteren en dat de resultaten en die methode beschikbaar zijn voor de sector. Uiteindelijk wil de sector leren van elkaars best practices en fouten, om het vertrouwen in het accountantsberoep te herstellen.

Navolging

De oorzakenanalyse is de afgelopen periode binnen de Stuurgroep Publiek Belang al besproken met de overige oob-accountantsorganisaties en de SRA. Het is de bedoeling dat de gedeelde analyse navolging krijgt bij een grotere groep accountantsorganisaties en bovendien periodiek opnieuw wordt uitgevoerd.

De oorzakenanalyse is te vinden via de themapagina 'Publiek belang' op Accountant.nl.

NBA NIEUWS

Nieuwe versie cultuurmeter

De NBA heeft dit najaar een update-versie van de Cultuurmeter gepubliceerd. In de nieuwe versie wordt nu ook gevraagd naar genomen kwaliteitsmaatregelen en kantoor-karakteristieken.

De Cultuurmeter 2017 is een update van de eerste cultuurmeter uit 2015. Aanleiding voor de update zijn de ervaringen van negentig accountantsorganisaties met de eerste NBA Cultuurmeter, de SRA Cultuurscan én de resultaten van een in juni 2017 gepubliceerde nulmeting. Ook de monitoringrapportages zijn betrokken bij de doorontwikkeling van de cultuurmeter.

Doel van de cultuurmeter is het ontwikkelen van een op kwaliteit gerichte cultuur binnen accountantsorganisaties. Het instrument meet de *mindset* en *drivers* bij accountantsorganisaties. Het is vooral een hulp-

middel om een kwaliteitsgerichte cultuur binnen accountantsorganisaties te bespreken en te ontwikkelen, conform de maatregelen uit het rapport 'In het publiek belang'.

Twee delen

Naast de al bekende cultuurmeter, die onder partners en medewerkers wordt verspreid, is aan de Cultuurmeter 2017 een extra vragenlijst toegevoegd. Deze richt zich op de door het kantoor genomen kwaliteitsmaatregelen, -indicatoren en kantoor-karakteristieken. Met dit tweede deel, dat alleen door de kantoorleiding wordt ingevuld, wordt een duidelijker relatie gelegd tussen kwaliteit, getroffen kwaliteitsmaatregelen en het effect hiervan op organisatiecultuur en het gedrag. Ook geeft de Cultuurmeter 2017 meer oplossingsrichtingen aan voor het treffen van kwaliteitsmaatregelen.

Veel vragen uit de oude cultuurmeter komen terug in de nieuwe. Dat maakt het voor organisaties mogelijk de nieuwe resultaten te vergelijken met die van de nulmeting. Ook blijft het mogelijk om eigen kantoor-specifieke vragen toe te voegen aan de vragenlijst.

Anoniem

Door een aantal demografische vragen aan het begin krijgen respondenten nu alleen die vragen voorgelegd die op hen van toepassing zijn. De anonimiteit van zowel respondenten als kantoren is net als voorheen gewaarborgd. Ook de 2017-editie van de Cultuurmeter wordt gehost bij Stichting CentERdata, een onderzoeksinstituut gelieerd aan de Universiteit van Tilburg. Prijs voor deelname aan de Cultuurmeter is duizend tot vijftienhonderd euro, afhankelijk van het aantal deelnemers.

Anne-Marike van Arkel vertrekt bij NBA

Anne-Marike van Arkel vertrekt per 1 februari 2018 als algemeen directeur van de NBA. Na elf jaar vindt zij het tijd voor een nieuwe uitdaging.

Van Arkel (1962) benadrukt dat elf jaar op de positie van algemeen directeur een lange tijd is. "Na zoveel jaar merk je dat je meer onderdeel van het systeem wordt, minder input van buitenaf kunt inbrengen. Er treedt een bepaalde herhaling op. Tijd om verder te gaan en nieuwe wegen te bewandelen!"

Van Arkel denkt nog na over wat ze na de NBA wil gaan doen. "Ik wil even tijd nemen om daarover na te denken. Ik heb 34 jaar onafgebroken

gewerkt, dit is een goed moment om daarop te reflecteren. Stap ik weer in een vergelijkbare functie of kies ik voor het ondernemerschap?" De vertrekkend algemeen directeur heeft de beroepsorganisatie van accountants zien ontwikkelen van een "branchevereniging met een plus naar een soort financiële instelling", Het samenwerken met de leden en collega's binnen de NBA heeft zij altijd een belangrijk en leuk aspect van haar werk gevonden.

Fusietraject

Anne-Marike van Arkel werkte eerder in de advocatuur en daarna in verschillende (directie)functies van publiekrechtelijke organisaties.

NBA NIEUWS

In 2007 kwam zij bij de NOvAA als algemeen directeur. Vanaf eind 2010, toen NOvAA en NIVRA als NBA in Amsterdam verder gingen, werd zij algemeen directeur van de NBA. Tussen 2008 en begin 2013 was zij nauw betrokken bij de verschillende stadia van de fusie van beide beroepsorganisaties. "Het traject van de fusie was inspirerend en spannend. De periode erna intensief."

Het bestuur van de NBA bedankt Anne-Marika van Arkel voor de wijze waarop zij de cultuurverandering bij de NOvAA en de complexe fusie tot NBA heeft geleid. "Een fusie die niet mocht mislukken en die mede door haar grote inzet en positieve houding tot een succes is geworden, ook voor de interne organisatie", aldus NBA-bestuursvoorzitter Pieter Jongstra. "Dezelfde waardering spreken wij uit voor het leiden van het project waarbij 19.700 leden de beroepseed voor accountants binnen een jaar hebben afgelegd."

Mkb-praktijk

Van Arkel, die als oud-NOvAA-directeur ook staat voor de belangen van

de mkb-accountant, is niet bang dat die nu minder aandacht zal krijgen. "De mkb-praktijk is bij de NBA in handen van een aantal zeer toegewijde mensen. Op elke afdeling zijn wel collega's bezig met de verschillende aspecten van het mkb. Mijn vertrek hoort wat dat betreft geen effect te hebben. Belangrijk is vooral dat we meer zichtbaar maken wat we voor

het mkb doen." Ze gaat de samenwerking binnen de NBA wel missen. "Ik heb altijd met heel veel plezier en inzet voor de beroepsorganisatie en onze leden gewerkt, samen met alle collega's."

Anne-Marika van Arkel neemt op 25 januari 2018 tijdens een receptie afscheid van de NBA.

In memoriam

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van tien collega's.

Johannes Cornelis Elisabeth Maria Apers RA, Amsterdam, overleden 7 juli 2017, 78 jaar

Gerrit Bruggink AA, Rijssen, overleden 28 september 2017, 87 jaar

Dirk Hendrik Huis RA, Voorburg, overleden 19 oktober 2017, 95 jaar

Vincentius Maria Martens AA, Oldenzaal, overleden 18 augustus 2017, 72 jaar

Angela Mennings RA, Veldhoven, overleden 28 augustus 2017, 42 jaar

Lucien Nicolaas Wilhelmus Joseph Ponsioen RA, Baarn, overleden 14 augustus 2017, 84 jaar

Cornelis Rechthuis RA, Capelle aan den IJssel, overleden 22 september 2017, 93 jaar

Henricus Joseph Cornelis Retera RA, Hamont, België, overleden 22 september 2017, 73 jaar

Teunis Roest RA, Driehuis, overleden 13 september 2017, 70 jaar

Renaldus Clemens van Rosmalen RA, Zoetermeer, overleden 30 september 2017, 58 jaar

Colofon accountant

Kwartaalmagazine van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

Zevende jaargang

De in dit tijdschrift voorkomende meningsuitingen mogen niet worden gezien als officiële zienswijzen van de NBA, tenzij zulks uitdrukkelijk is vermeld. Overnemen van de inhoud van dit tijdschrift is mogelijk met bronvermelding. ISSN 2211-5382.

REDACTIE

Marc Schweppe, hoofdredacteur
Marja Brouwer-Franken, eindredacteur
Björn Remmerswaal, redacteur
drs. Erwin Breij, webredacteur

REDACTIEADRES

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam, telefoon 020-3010368, e-mail redactie@accountant.nl

WEBSITE

www.accountant.nl

MEDEWERKERS

mr. Lex van Almelo, Bert Bakker, Jan Jaap Boontjes, Adrie Boxmeer, Ronald Bruins, drs. Geert Dekker, drs. Rob Heinsbroek, drs. Homme Idzerda RA, drs. Lieuwe Koopmans, Tom Ooms RA, dr. Luc Quadackers, Bart Reekers RA, Henk Vlaming, drs. Nart Wielard

BEELD

ANP, De Beeldredacteur, VRHL, Marja Brouwer

ABONNEMENTEN

NBA, Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam, telefoon 020-3010323, prijs € 96 per jaargang, voor studerende € 48, losse nummers € 25, prijzen inclusief btw.

Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan en lopen automatisch door, tenzij dertig dagen voor de vervaldatum schriftelijk wordt opgezegd. Adreswijziging mailen naar boekhandel@nba.nl.

VORMGEVING

VRHL Content en Creatie, Alphen aan den Rijn, www.vrhl.nl

ADVERTENTIES

Elma Media BV, Postbus 18, 1720 AA Broek op Langendijk
Contactpersoon: Rob Stavenuiter, telefoon 0226-331638, e-mail r.stavenuiter@elma.nl

DRUKKERIJ

Senefelder Misset Doetinchem

© 2017 NBA

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Accountant bevat informatie en wenken, die met de meeste zorgvuldigheid zijn samengesteld. NBA en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie en wenken.

Wij hebben ons best gedaan om alle rechthebbenden met betrekking tot (foto)materiaal in dit magazine te achterhalen. Eenieder die meent dat zijn/haar materiaal zonder voorafgaande toestemming hier is gebruikt, verzoeken wij om zich tot ons te wenden.

